

יום המישי 14 מאי 2004

הודעה לעיתונות

ביה"ס לפיסיקה ואסטרונומיה של אוניברסיטת תל אביב שמח להודיע על קיום יום פעילות מיוחד ביום ג' 8- ביוני, לרגל אירוע אסטרונומי נדיר: **המעבר של נגה על פני השמש.**

בבוקר יום ג', **8 ביוני 2004** יחלוף כוכב הלכת נגה בין כדור הארץ והשמש, ויסתיר במשך כשש שעות מקצת מדיסקת השמש. בזמן המעבר תיראה הדיסקה של נגה חולפת על רקע דיסקת השמש. המעבר של נגה על פני השמש יחול בין השעות 08:19 ו- 14:23.

מעברי נגה הינם אירועים נדירים המתרחשים בזוגות כל כ-120 שנים. מאז המצאת הטלסקופ בשנת 1608, נצפו חמישה מעברים כאלו בלבד. המעבר האחרון התרחש בשנת 1882. המעבר הבא יקרה ב- 2012, אך יהיה ניתן לצפייה חלקית בלבד מישראל. לאחר מכן יחלפו עוד 115 שנים עד המעבר שלאחריו.

למעברי נגה חשיבות בהיסטוריה של המדע. מדידות של המעבר היו משאת נפשם של דורות של אסטרונומים בשל האפשרות לחשב בעזרתן במדויק את מרחק השמש מכדור הארץ, ומכך להסיק את סקאלת המרחקים של מערכת השמש כולה. המעבר שהתרחש בשנת 1769 אפשר לראשונה לחשב במדויק את מרחק השמש מכדור הארץ.

לרגל האירוע הנדיר, מארגן "המועדון האסטרונומי" של ביה"ס לפיסיקה ואסטרונומיה באוניברסיטת תל אביב יום פעילות באודיטוריום סמולרש באוניברסיטת תל אביב. כל הפעילויות פתוחות לקהל הרחב. הכניסה חופשית. יום הפעילות כולל תצפיות במעבר, תערוכות, מצגות וסדרת הרצאות.

א. תצפיות אסטרונומיות לקהל הרחב

בין השעות 08:15 ל 14:30 נקיים תצפית על המעבר לקהל הרחב. התצפיות יתקיימו ברחבת אודיטוריום סמולרש עם טלסקופים בעלי אמצעי מיגון למניעת נזקי ראייה העלולים להיגרם לעין מאור השמש. **אזהרה: יש להיזהר מפני צפייה בכיוון השמש ללא הגנה מתאימה; זו עלולה לגרום נזק בלתי הפיך לראייה עד כדי עיוורון!**

ב. תערוכה מדעית ואמנותית

בין השעות 08:30 ל 15:30 נקיים בלובי אולם סמולרש תערוכה בנושאים הקשורים לאסטרונומיה ולמעבר. התערוכה תכלול בין השאר: פלנטריום, מיצג של מערכת השמש, תערוכת תצלומים של האמן נח פולברג, תערוכת תצלומים של האמן יוסי חורי, נושאים במחקר אסטרונומי באוניברסיטת תל אביב, ועוד.

ג. סדרת הרצאות בהנחיית פרופ' אליה לייבוויץ

שעה	מרצה	נושא
10:30 – 10:45	פרופ' יובל נאמן	דברי פתיחה
10:45 – 11:15	פרופ' מיכאל הרסגור	"מסעות גילוי באוקיינוסים"
11:15 – 11:45	פרופ' צבי מזא"ה	"תצפיות הסטוריות במעברים של נגה"
11:45 – 12:15	פרופ' בן-ציון קזלובסקי	"השמש"
12:15 – 13:45	- הפסקה -	
13:45 – 14:20	פרופ' חגי נצר	"מנגה אל קצה היקום: סולם המרחקים הקוסמולוגי"
14:20 – 14:50	פרופ' מוריס פודולק	"כוכב הלכת נגה: תאמו של כדור הארץ?"
14:50 – 15:30	פרופ' עמיאל שטרנברג	"המשימה: מאדים"

לפרטים נוספים אנא בקרו באתר האינטרנט <http://noga2004.tau.ac.il/noga/>. לקבלת מידע נוסף ניתן לפנות למארגני "המועדון האסטרונומי", גב' קרן שרון, מר ערן אופק ומר יפתח לפקין, בטל' 03-6405121, או לד"ר נח ברוש, מנהל מצפה הכוכבים ע"ש וייז, בטל' 03-6407413.